

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

2020/21

„Gdy umysł jest spokojny i zajęty pozytywnymi myślami, ciału trudniej zachorować” - Dalajlama

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	2
WSTĘP	3
ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU	3
CELE OGÓLNE PROGRAMU	4
DIAGNOZA	7
KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU	8
ROLA POSZCZEGÓLNYCH OSÓB W ODDZIAŁYWANIACH WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH	9
MODEL ABSOLWENTA	11
ZAKRESY PROFILAKTYKI	11
PROFILAKTYKA UNIWERSALNA	12
PROFILAKTYKA SELEKTYWNA	17
PROFILAKTYKA WSKAZUJĄCA	19
ZAKRES DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU „CODZIENNY BOHATER”	20

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 (Dz. U. z 2001 r. Nr 78, poz. 483, z późniejszymi zmianami)
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Konwencja o Prawach Dziecka
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami)
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97,
6. poz. 674 z późniejszymi zmianami)
7. Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Kochanowskiego w Ząbkach.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia dla szkoły policealnej. (Dz. U. z 2017r., poz.356)
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r.- Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r., poz.59)
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. z 2015r., poz.1249)
11. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 29.07.2005 r (Dz.U. z 2005r. Nr 179, poz.1485) Nowelizacja z dn.21.08.2018r. (Dz.U. z 2018r.poz.1030)

WSTĘP

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły – program, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze **wychowawczym oraz profilaktycznym** i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli, specjalistów danej szkoły oraz rodziców.

Program Wychowawczo Profilaktyczny Szkoły jest dokumentem ramowym. Szczegółowe działania są natomiast umieszczone w corocznym harmonogramie.

Nasza szkoła jest placówką z wieloletnim doświadczeniem, oferującą bogaty wachlarz zajęć edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych. Dzięki wysoko wykwalifikowanej kadrze służymy wsparciem wszystkim uczniom, także ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, jak również uczniom niepełnosprawnym. Uczenie tolerancji i szacunku dla drugiej osoby, bezpieczeństwo i uczciwość są dla nas priorytetami działań wychowawczych. Nasze działania opieramy na współpracy z rodziną, która jest istotnym i niezbędnym czynnikiem oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

Szkoła, ze względu na swą specyfikę, jest właściwym miejscem dla realizacji wszelkich działań wychowawczych i profilaktycznych, ponieważ:

- jest miejscem intensywnego rozwoju uczniów w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego
- jest miejscem działalności zadaniowej uczniów, a więc ujawnia lub wręcz wyzwała trudności dzieci i młodzieży związane z przyjmowaniem odpowiedzialności za własne życie
- jest miejscem konfrontacji autorytetów i kształtowania się poczucia własnej tożsamości ucznia
- wypełnia znaczną część aktywnego życia dzieci i młodzieży

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo- profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań wspomagających ucznia i wychowanka w jego rozwoju oraz ukierunkowanych na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. **psychicznej** (emocjonalnej i intelektualnej) - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia psychicznego własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi emocjonalnemu, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. **duchowej** - ukierunkowanej na zdobyciu konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia uczciwości oraz poczucia sensu istnienia.

CELE OGÓLNE PROGRAMU

1. W zakresie rozwoju fizycznego:

- rozpowszechnianie wiedzy i uczenie umiejętności z zakresu ochrony zdrowia (w tym stosowanie procedur związanych z Covid-19), zdrowego stylu życia, w tym zdrowego odżywiania oraz postaw proekologicznych- ochrona klimatu, przy zaangażowaniu wszystkich pracowników szkoły oraz zewnętrznych specjalistów.

2. W zakresie rozwoju emocjonalnego i ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży:

nabywanie przez uczniów umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z trudnymi emocjami tj. strach, bezsilność, osamotnienie, smutek, gniew, poczucie izolacji itp. przy zaangażowaniu i pomocy pracowników szkoły, rodziców oraz zewnętrznych specjalistów;

- stwarzanie przyjaznego klimatu, dbanie o dobre relacje między nauczycielami i uczniami, udzielanie emocjonalnego wsparcia dzieciom szczególnie w trudnych dla nich sytuacjach;
- uświadamianie uczniom potrzeby zachowań empatycznych i zaangażowania prospołecznego;
- pomoc uczniów w zaspokojeniu potrzeby samoakceptacji.

3. W zakresie rozwoju intelektualnego:

- tworzenie warunków i możliwości każdemu uczniowi do wszechstronnego rozwijania swoich zdolności i zainteresowań według indywidualnych potrzeb każdego dziecka
- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji

4. W zakresie rozwoju społecznego:

- wychowanie w poczuciu przynależności społecznej ze szczególnym naciskiem na tolerancję i wrażliwość
- edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych
- uczenie poszanowania mniejszości
- uczenie dostrzegania problemów i potrzeb innych ludzi i angażowania się w pracę na rzecz osób potrzebujących np. poprzez działalność w wolontariacie
- uczenie współdziałania w grupie poprzez naukę i zabawę ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnego rozwoju jednostki
- budowanie dobrych relacji z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników w realizacji działań profilaktycznych prowadzonych przez szkołę
- kształtowanie i promowanie u uczniów postaw codziennego bohaterstwa rozumianego jako odwaga cywilna i altruizm
- wsparcia właściwej integracji uczniów, tworzenia się odpowiednich więzi
- niwelowanie wśród uczniów zjawisk takich jak zachowania konformistyczne, uprzedzenia, brak zaangażowania i wykluczenie społeczne

5. W zakresie rozwoju duchowego:

- budowanie konstruktywnej hierarchii wartości życiowych
- wychowanie w poczuciu przynależności narodowej poprzez rozwijanie postawy patriotycznej
- kształtowanie i obrona systemu wartości w oparciu o wartości uniwersalne

6. W zakresie bezpieczeństwa- profilaktyki zachowań ryzykownych, problemowych zauważonych w szkole:

- kształtowanie umiejętności korzystania z różnych nośników informacji oraz dokonywania właściwej oceny i krytyki tych przekazów
- działania profilaktyczne i terapeutyczne w zakresie właściwych zachowań i postaw społecznych – w tym przeciwdziałanie agresji i przemocy (także cyberprzemoc); respektowanie przez uczniów norm społecznych
- wypracowanie wspólnej polityki szkoły wobec zachowań ryzykownych i autodestrukcyjnych oraz konsekwentne jej wdrażanie

- pokazywanie alternatywnych do destrukcyjnych form spędzania wolnego czasu
- wczesne rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do pedagoga, psychologa lub instytucji zewnętrznych w celu przeprowadzenie wstępnej diagnozy oraz udzielania pomocy uczniowi i jego rodzinie
- kształtowanie i wzmacnianie norm zapobiegających używaniu środków psychoaktywnych i dopalaczy przez uczniów a także norm zapobiegających podejmowaniu innych zachowań ryzykownych

7. Inne

- doskonalenie kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki i umiejętności wychowawczych
- przekazywanie rodzicom wiedzy z zakresu wychowania i profilaktyki w formie m.in. konsultacji, warsztatów, konferencji naukowych

Uwaga: Cele ogólne powiązane są z celami szczegółowymi, opisanymi w profilaktyce uniwersalnej, wskazującej i selektywnej

CELE REALIZOWANE SĄ POPRZEZ

- zajęcia wychowawcze
- realizację programów nauczania
- koła przedmiotowe rozwijające zainteresowania
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- zajęcia świetlicowe
- spotkania z rodzicami
- zajęcia z doradztwa zawodowego
- Rady Pedagogiczne
- wycieczki szkolne
- zajęcia terapeutyczne prowadzone przez specjalistów
- programy informacyjno- edukacyjne
- współpracę z instytucjami i placówkami zajmującymi się wychowaniem dzieci i młodzieży
- realizację zajęć, warsztatów dla uczniów i ich rodziców oraz nauczycieli
- udział w akcjach lokalnych i ogólnopolskich

W REALIZACJI PROGRAMU UCZESTNICZYĆ BĘDĄ

- uczniowie
- nauczyciele
- specjaliści szkolni
- rodzice
- doradca zawodowy
- zaproszeni specjaliści
- instytucje wspierające szkołę: świetlice środowiskowe, organizacje pozarządowe, PPP w Zielonce, OPS w Ząbkach, Urząd Miasta Ząbki, Sąd Rodzinny w Wołominie, Policja, Straż Miejska, Fundacja Dzieci Ulicy w Ząbkach, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkach, Hufiec ZHP)

DIAGNOZA

Prowadzenie działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole jest poprzedzone diagnozą - rozpoznaniem obecnego stanu w rozwoju uczniów szkoły.

Diagnoza sytuacji wychowawczej:

Szkoła Podstawowa nr 2 w Ząbkach liczy 850 uczniów - są to dzieci z oddziałów zerowych i uczniowie z klas I-VIII. Pomimo dużej liczebności dzieci w placówce żaden uczeń nie jest anonimowy. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki.

Diagnozę opracowuje się w oparciu o analizę:

- obserwacji zachowań uczniów w czasie zajęć i przerw
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy
- dokumentacji szkolnej
- informacji nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych
- wnioski z Rady Pedagogicznej

- indywidualnych rozmów z uczniami
- rozmów z rodzicami
- informacji z instytucji współpracujących ze szkołą
- opinii uczniów wyrażanych m.in. przez członków Samorządu Uczniowskiego
- specjalistycznych opinii (poradnie psychologiczno – pedagogiczne, lekarze, specjaliści)
- ankiet skierowanych do uczniów i ich rodziców
- wniosków z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły

Uwaga: Modyfikacja Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły następuje po corocznej diagnozie potrzeb uczniów. Zmiany ujęte są w zakresie profilaktyk (uniwersalna, selektywna, wskazująca) i przedstawione w poniższych tabelach Odpowiedzią na wyniki przeprowadzonej diagnozy są podjęte przez szkołę działania, ujęte w harmonogramie.

W roku szkolnym 2020/21 szczególną uwagę w działaniach wychowawczo- profilaktycznych należy zwrócić na:

1. Ochronę zdrowia fizycznego i psychicznego – w związku z pandemią Covid-19
2. Dbalność o środowisko naturalne – ochronę klimatu
3. Przeciwdziałanie agresji w szkole i cyberprzemocy

KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

Uczeń:

Wszyscy uczniowie naszej szkoły biorą udział w oddziaływaniach programu wychowawczo- profilaktycznego.

Nauczyciele:

Wszyscy nauczyciele realizują Program wychowawczo- profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy.

Rodzice:

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

WERYFIKACJA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU ODBYWA SIĘ NA PODSTAWIE:

- informacji dotyczących uczniów od wychowawców klas, nauczycieli i rodziców
- wniosków z Rad Pedagogicznych
- obserwacji uczniów podczas zajęć i przerw
- indywidualnych rozmów z uczniami.

ROLA POSZCZEGÓLNYCH OSÓB W ODDZIAŁYWANIACH WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole
- wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego
- ma obowiązek organizowania szkoleń dla nauczycieli
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły

Pedagog i psycholog szkolny:

- ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom
- ma obowiązek ścisłej współpracy z instytucjami zewnętrznymi
- diagnozuje problemy wychowawcze

- poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów i rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn
- doskonalili się w zakresie wychowania i profilaktyki

Nauczyciele:

- mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem np. na wycieczkach szkolnych,
- świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem
- udzielają na bieżąco informacji zwrotnych, skupiając się na zachowaniach pozytywnych i mocnych stronach uczniów. Aktywnie uczestniczą w projekcie Pozytywna Uwaga

Wychowawcy klas:

- wychowawcy oraz pedagog i psycholog szkolny prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły
- nadzorują pomoc psychologiczno- pedagogiczną w swojej klasie

Rodzice:

- rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci
- powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci

MODEL ABSOLWENTA

Absolwent :

MA SZACUNEK DLA INNYCH - szanuje osoby bez względu na: nację, rasę, kulturę, status majątkowy, wyznanie.

ODZNACZA SIĘ KULTURĄ OSOBISTA - kieruje się zasadami savoir-vivre'u w każdej sytuacji, dba o kulturę języka

JEST UCZCIWY - przestrzega norm społecznych i moralnych, wywiązuje się z danego słowa

JEST ODPOWIEDZIALNY - potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich skutki oraz potrafi przyznać się do błędów oraz ponieść ewentualne konsekwencje

POMAGA INNYM - służy pomocą innym, bierze czynny udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, jest bezinteresowny.

JEST TOLERANCYJNY - szanuje poglądy innych, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka

ZAKRESY PROFILAKTYKI

Profilaktyka w szkole zakłada realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

1. **Profilaktyka uniwersalna** adresowana jest do wszystkich uczniów wspierając ich w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz ucząc podejmowania działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez uczniów środków i substancji szkodliwych. Profilaktyka uniwersalna ma dwa cele, promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Poprzez różne działania przekazuje się uczniom komunikat: poczekaj do dorosłości. Realizatorami programu są wszyscy nauczyciele, rodzice, inni pracownicy szkoły oraz sami uczniowie a terenem działań jest głównie szkoła.

2. **Profilaktyka selektywna** adresowana jest do uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, środowiskowej lub uwarunkowanej biologicznie. Celem działań jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych. Poprzez różne działania przekazuje się młodzieży komunikat: wycofaj się, dopóki jeszcze możesz. Realizatorami są przede wszystkim nauczyciele, specjaliści przy wsparciu między innymi: psychologa, specjalistycznych poradni.
3. **Profilaktyka wskazująca** adresowana jest do uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy zachowań ryzykownych- np. używanie środków i substancji, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się różnych dysfunkcji oraz wskazywanie norm i zasad życia w społeczeństwie. Głównie jest to pomoc wychowawców, nauczycieli, specjalistów, rodziców oraz specjalistycznych placówek między innymi Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, Sądu- kuratorów, placówek terapeutycznych.

PROFILAKTYKA UNIWERSALNA

SFERY ROZWOJU UCZNIA	OBSZARY ROZWOJOWE	KRYTERIA DOJRZAŁOŚCI UCZNIA	CELE WYCHOWAWCZE	EWALUACJA
ROZWÓJ FIZYCZNY	• Zdrowie • Odżywianie • Kultura fizyczna • Dojrzewanie • Styl życia • Higiena	Absolwent potrafi dbać o własne zdrowie, przestrzega procedur związanych z ochroną zdrowia, ma prawidłowe nawyki żywieniowe. Dbą o swój rozwój fizyczny, prowadzi higieniczny tryb życia. Jest świadomy zmian związanych z dojrzewaniem.	Naszym celem jest, aby uczeń: • znał zasady zdrowego odżywiania • dbał o rozwój fizyczny • prowadził zdrowy tryb życia • dbał o higienę • zna i przestrzega procedury związane z ochroną zdrowia • był świadomy zmian wynikających z dojrzewania Powyższe cele realizowane będą przy współpracy z rodzicami oraz instytucjami zewnętrznymi.	• Ankieta • Kwestionariusz • Obserwacja • Wywiad • Grupy focusowe • Analiza przypadku • Analiza dokumentacji • Rozmowa indywidualna • Socjometria • Analiza osiągnięć szkolnych

SFERY ROZWOJU UCZNIA	OBSZARY ROZWOJOWE	KRYTERIA DOJRZAŁOŚCI UCZNIA	CELE WYCHOWAWCZE	EWALUACJA
ROZWÓJ EMOCJONALNY OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY	● przeżywanie i wyrażanie emocji ● nazywanie emocji ● radzenie sobie z emocjami ● wrażliwość ● odpowiedzialność ● pozytywna samoocena ● świadomość potrzeb ● samokontrola ● empatia ● seksualność ● szacunek dla innych ● poczucie bezpieczeństwa ● głębsze relacje tj. przyjaźń, miłość ● edukacja w zakresie zdrowia psychicznego m.in. w przypadku braku samoakceptacji, depresji, zaburzeń odżywiania itp.	Absolwent potrafi nazywać, rozpoznawać i adekwatnie wyrażać emocje. W trudnych sytuacjach konstruktywnie radzi sobie z problemami oraz własnymi emocjami. Jest wrażliwy, empatyczny. Pracuje nad kształtowaniem samooceny, braniem odpowiedzialności za własne zachowania i podejmowane decyzje. Ma większą świadomość własnych potrzeb oraz seksualności. Posiada głębokie poczucie bezpieczeństwa oraz zaufania do siebie i innych. Przeciwstawia się przemocy. Cechuje go zdolność do inicjowania i podtrzymywania głębszych relacji tj. przyjaźń, miłość Uczeń wie, gdzie szukać pomocy w przypadku trudności i problemów swoich i rodziny	Naszym celem jest, aby uczeń: ● adekwatnie rozpoznawał, przeżywał i wyrażał emocje we właściwy oraz konstruktywny sposób ● Brał odpowiedzialność za własne działania ● Był wrażliwy na drugiego człowieka- prospołeczne nastawienie ● Pracował nad własną, pozytywną samooceną m.in. poprzez przeżywanie sukcesów ● Był empatyczny i udzielał pomocy ● Umiał przeciwstawić się przemocy rówieśniczej i ze strony dorosłych ● Był świadomy rozwijającej się seksualności ● Miał poczucie więzi ze szkołą i dobrze się w niej czuł (pozytywny klimat) ● Korzystał z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, gdy on lub jego rodzina znajdzie się w sytuacji trudnej.	● Ankieta ● Kwestionariusz ● Obserwacja ● Wywiad ● Grupy focusowe ● Analiza przypadku ● Analiza dokumentacji ● Rozmowa indywidualna ● Socjometria ● Analiza osiągnięć szkolnych
ROZWÓJ INTELEKTUALNY	● rozwój intelektualny: logiczne myślenie, umiejętności	Absolwent wie, jak rozwijać swój zasób wiedzy. Dąży do rozwoju intelektualnego,	Naszym celem jest, aby uczeń: ● był zmotywowany do zdobywania wiedzy i uczenia się dzięki dostosowaniu metod	● Ankieta ● Kwestionariusz ● Obserwacja

SFERY ROZWOJU UCZNI	OBSZARY ROZWOJOWE	KRYTERIA DOJRZAŁOŚCI UCZNI	CELE WYCHOWAWCZE	EWALUACJA
	poznawcze, zdolność do przystosowania się • poszerzanie zasobów wiedzy • zdobywanie wiedzy • zdobywanie i wykorzystywanie doświadczeń • rozwój zainteresowań • kreatywność • planowania kariery- podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych	rozwija oraz poszerza swoje zainteresowania. Potrafi, na bazie zdobytej wiedzy, wyciągać wnioski oraz zastosować je w praktyce. Jest twórczy. Uczeń świadomie planuje swoją karierę- podejmuje decyzje edukacyjne i zawodowe przy wsparciu doradczym	nauczania i środków dydaktycznych, tempa realizacji treści nauczania oraz czasu trwania poszczególnych zajęć edukacyjnych, • posiadał umiejętności wyszukiwania informacji z różnych źródeł, • z zaangażowaniem rozwijał swoje zainteresowania i rozbudzał w sobie ciekawość świata • miał zindywidualizowany do jego możliwości i potrzeb proces nauczania, • był przygotowany do samodzielnej pracy między innymi poprzez dostosowanie prac domowych do jego możliwości oraz stworzenie warunków do odrabiania prac domowych dzieciom korzystających z zajęć świetlicowych, • nauczył się samorządności i odpowiedzialności za efekty swojej pracy i rozwoju intelektualnego • był kreatywny • potrafił planować swoją karierę- potrafił przy wsparciu doradczym podejmować decyzje edukacyjne i zawodowe (głównie kl. 7-8) Powyższe cele realizowane będą przy współpracy z rodzicami oraz instytucjami zewnętrznymi.	• Wywiad • Grupy focusowe • Analiza przypadku • Analiza dokumentacji • Rozmowa indywidualna • Socjometria • Analiza osiągnięć szkolnych

SFERY ROZWOJU UCZNI	OBSZARY ROZWOJOWE	KRYTERIA DOJRZAŁOŚCI UCZNI	CELE WYCHOWAWCZE	EWALUACJA
ROZWÓJ SPOŁECZNY	• szacunek dla innych, • nawiązywanie, kształtowanie i podtrzymywanie relacji społecznych • kultura osobista • kultura języka-komunikacja interpersonalna • role społeczne • przestrzeganie norm i zasad • pozycja w grupie rówieśniczej • rozwiązywanie konfliktów • tolerancja • solidarność • współpraca • niesienie pomocy • asertywność • dbanie o środowisko naturalne • Kształtowanie i promowanie postawy „Codziennego Bohatera”	Absolwent cechuje się większą kulturą osobistą. Dbą o rozwój języka. Potrafi znaleźć się w swojej roli społecznej, nawiązywać i podtrzymywać kontakty interpersonalne. Współpracuje z innymi, niesie pomoc, jest tolerancyjny i solidarny. Umie odnaleźć się w grupie rówieśniczej Przestrzega norm i zasad, jednocześnie będąc asertywnym. Rozwiązuje konflikty w sposób społecznie akceptowany. Absolwent zna swoje mocne i słabe strony. Uczy się funkcjonowania w sposób produktywny. Dbą o ochronę klimatu dla siebie i przyszłych pokoleń. Absolwent odznacza się odwagą cywilną i altruizmem.	Naszym celem jest, aby uczeń: • umiejętnie pełnił role społeczne w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, • był odpowiedzialny za środowisko społeczne i przyrodnicze, odznaczał się kulturą bycia, miał poszanowanie dla symboli narodowych, regionalnych, szkolnych, dbał o środowisko naturalne, • znajdował miejsce w grupie i działał w niej, świadomie i odpowiedzialnie • współdecydował o życiu szkoły • znał konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów • był asertywny w swoich działaniach oraz odznaczał się odwagą cywilną • dostrzegał problemy i potrzeby innych oraz działa na korzyść innych • akceptował i szanował drugiego człowieka, • czuł i rozwijał się swobodnie w warunkach dostosowanych do jego możliwości psychofizycznych i komunikacyjnych oraz tempa rozwoju psychofizycznego, • kształtował nawyk pracowitości, punktualności, solidności i wytrwałości • kształtowanie nawyków proekologicznych Powyższe cele realizowane będą przy współpracy z rodzicami oraz instytucjami zewnętrznymi	• Ankieta • Kwestionariusz • Obserwacja • Wywiad • Grupy focusowe • Analiza przypadku • Analiza dokumentacji • Rozmowa indywidualna • Socjometria • Analiza osiągnięć szkolnych

SFERY ROZWOJU UCZNI	OBSZARY ROZWOJOWE	KRYTERIA DOJRZAŁOŚCI UCZNI	CELE WYCHOWAWCZE	EWALUACJA
ROZWÓJ DUCHOWY	• moralność • prawda • hierarchia wartości • samorealizacja • odpowiedzialność za czyny • sens życia • uczciwość • aspiracje • marzenia • patriotyzm • religijność • pracowitość	Absolwent pracuje nad hierarchizacją wartości. Stara się być odpowiedzialny za swoje czyny. Jest zmotywowany do poszukiwania sensu życia. Nieobce są mu marzenia, jest pełen aspiracji. Dąży do samorealizacji. Stara się żyć uczciwie. Rozwija swoją duchowość i religijność. Jest patriotą.	Naszym celem jest, aby uczeń głównie przy wsparciu środowiska rodzinnego i szkolnego mógł rozwijać się duchowo.	• Ankieta • Kwestionariusz • Obserwacja • Wywiad • Grupy focusowe • Analiza przypadku • Analiza dokumentacji • Rozmowa indywidualna • Socjometria • Analiza osiągnięć szkolnych
BEZPIECZEŃSTWO - PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH, PROBLEMOWYCH ZAUWAŻALNYCH W SZKOLE	• niepowodzenia szkolne • zaniedbania ze strony rodziców • cyberprzemoc • używki: papierosy, alkohol, dopalacze, środki psychoaktywne • narkomania • uzależnienia od komputerów, telefonów • agresja w środowisku rówieśniczym, szkolnym, rodzinnym • BHP	Absolwent stara się radzić sobie konstruktywnie z niepowodzeniami szkolnymi korzystając z dostępnych mu zasobów: rodziny, nauczycieli, specjalistów, osób znaczących, rówieśników. Potrafi zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji rodzinnej. Jest świadomy konsekwencji stosowania cyberprzemocy oraz używek. Umie przeciwstawić się agresji i na nią reagować w sposób społecznie akceptowany. Zna zasady bezpieczeństwa.	Naszym celem jest, aby uczeń: • Przy współpracy z nauczycielami i rodzicami przezwyciężał trudności szkolne • Był świadomy niebezpieczeństw towarzyszących używkom • Znał konsekwencje prawne stosowania cyberprzemocy • Odpowiednio reagował na agresję w otoczeniu • Znał przepisy BHP, obowiązujące w szkole • Powyższe cele realizowane będą przy współpracy z rodzicami oraz instytucjami zewnętrznymi.	• Ankieta • Kwestionariusz • Obserwacja • Wywiad • Grupy focusowe • Analiza przypadku • Analiza dokumentacji • Rozmowa indywidualna • Socjometria • Analiza osiągnięć szkolnych

PROFILAKTYKA SELEKTYWNA

CELE WYCHOWAWCZE	ZADANIA	METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Uczniowie potrafią radzić sobie z trudnościami.	Objęcie opieką wychowawczą uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, środowiskowej lub uwarunkowanej biologicznie. Zwrócenie uwagi na problemy emocjonalne uczniów, wskazanie rozwiązań w sytuacjach trudnych. Zapoznanie uczniów ich rodziców lub opiekunów z ofertą instytucji pomagającymi w rozwiązywaniu problemów.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, pomoc dydaktyczna, pomoc materialna dla uczniów. Wspieranie rodziców lub opiekunów. Wykaz instytucji wspierających rodzinę umieszczony na stronie internetowej szkoły.	wychowawcy nauczyciele pedagodzy psycholodzy pielęgniarka
Uczniowie starają się rozwiązywać swoje problemy poszukując najbezpieczniejszych dla siebie i otoczenia rozwiązań.	Wdrażanie uczniów do podejmowania samodzielnych decyzji. Motywowanie do poszukiwania najlepszych, najbezpieczniejszych rozwiązań problemowych sytuacji.	Warsztaty w klasach: „Burze mózgu”, Dyskusje, Dramy Zajęcia wychowawcze.	wychowawcy nauczyciele, psycholodzy pedagodzy
Budują właściwe relacje z ludźmi.	Kształtowanie u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem, nawiązywania i podtrzymywania pozytywnych relacji koleżeńskich, odpierania presji grupy rówieśniczej i otoczenia. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. Rozbudzanie empatii Wskazywanie metod chronienia siebie w sytuacji nacisków.	Realizacja działań w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Przeciwdziałania Agresji i Przemocy w Szkole „Codzienny Bohater” Pogadanki, dyskusje Warsztaty w klasie Rozmowy indywidualne Zajęcia wychowawcze	wychowawcy nauczyciele, psycholodzy pedagodzy uczniowie rodzice/opiekunowie
Uczą się podejmować racjonalne decyzje związane z zażywaniem środków psychoaktywnych i	Uświadamianie uczniom skutków zdrowotnych, psychicznych i prawnych wynikających z zażywania środków psychoaktywnych i dopalaczy oraz z ich posiadania.	Rozmowy indywidualne, Pogadanki Zajęcia wychowawcze. Warsztaty	dyrektor szkoły, pedagodzy, psycholodzy wychowawcy,

CELE WYCHOWAWCZE	ZADANIA	METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
dopalaczy oraz z ich posiadaniem.	• Wskazanie miejsc, osób, instytucji niosących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom. • Pomoc w kontakcie z osobami, instytucjami zajmującymi się osobami uzależnionymi. • Przestrzeganie procedur obowiązujących na terenie szkoły wobec osób będących pod wpływem środków psychoaktywnych lub w ich posiadaniu. • Udział nauczycieli, specjalistów w szkoleniach, warsztatach, nt. zażywania substancji psychoaktywnych, dopalaczy	• Spotkania ze specjalistami od uzależnień • Szkolenia dla nauczycieli	nauczyciele, rodzice/opiekunowie instytucje zajmujące się osobami uzależnionymi np. Mazowiecki Szpital Wojewódzki „Drewnica” Wydział prewencji KPP

PROFILAKTYKA WSKAZUJĄCA

CELE WYCHOWAWCZE	ZADANIA	METODY I FORMY PRACY	ODPOWIEDZIALNI
Uczniowie i ich rodzice otrzymują pomoc i wsparcie w sytuacji rozpoznania u uczniów wczesnych objawów zachowań ryzykownych: • zażywanie środków psychoaktywnych i dopalaczy • papierosy • stres • przemoc i agresja • wagary • przestępczość • nieformalne grupy rówieśnicze	• Zapewnienie opieki specjalistycznej uczniom z grupy wysokiego ryzyka i ich rodzicom. • Uświadamianie uczniom i ich rodzicom/ opiekunom skutków zdrowotnych, psychicznych i prawnych wynikających z zachowań ryzykownych • Wskazanie konkretnych miejsc, osób, instytucji niosących pomoc. • Działania interwencyjne. Przestrzeganie procedur obowiązujących na terenie szkoły w sytuacjach rozpoznania u uczniów objawów zachowań ryzykownych • Bezpośrednia współpraca szkoły z Policją, Sądami, OPS, Świetlice Środowiskowe.	• Zapewnienie pomocy psychologiczno- pedagogicznej- pomocy specjalistów. • Spotkania indywidualne z uczniami i ich rodzicami/ opiekunami • Kierowanie uczniów do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej i specjalistycznych	dyrektor szkoły pedagodzy psycholodzy wychowawcy nauczyciele rodzice/opiekunowie

ZAKRES DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU „CODZIENNY BOHATER”

NAUCZYCIELE	UCZNIOWIE	RODZICE
Zajęciach integracyjne w klasach: wychowawcy wraz z uczniami i ich rodzicami organizują dzień integracji w klasie. Wspólne ustalenie przez uczniów i wychowawców Klasowego Kodeksu z uwzględnieniem pomocy koleżeńskiej, zachowań empatycznych W młodszych klasach - cykliczne (comiesięczne) przyznawanie „Orderu Codziennego Bohatera” Udział specjalistów szkolnych w zajęciach integrujących zespoły klasowe, warsztatach i konkursach organizowanych przez uczniów i nauczycieli	Udział w zajęciach integracyjnych oraz spotkaniach integracyjnych w klasach oraz poza środowiskiem szkolnym: • uczniowie przygotowują samodzielnie lub przy pomocy nauczycieli zajęcia integracyjne i aktywnie w nich uczestniczą • uczniowie klas starszych przygotowują dzień integracyjny poza środowiskiem szkolnym Udział w Dniu Życzliwości: uczniowie przygotowują na terenie szkoły Dzień Życzliwości Uczniowie w aktywny sposób włączają się w uroczystości szkolne: Wigilia klasowa, Andrzejką, Wielkanoc- cały rok szkolny	Udział w zajęciach integracyjnych w klasach: • rodzice organizują wraz z wychowawcą oraz aktywnie włączają się do dnia integracyjnego w klasie dziecka • rodzice w ramach możliwości organizują wycieczki dla klasy, spotkania z ciekawymi ludźmi, opowiadają na zajęciach o zawodzie, który wykonują • włączają się w przygotowanie uroczystości szkolnych np. wigilia klasowa, zakończenie roku, dzień dziecka itp.
Organizowanie razem z uczniami, rodzicami: • wycieczek klasowych • pomocy koleżeńskiej • działań na rzecz społeczności klasowej, szkolnej, lokalnej działania klasy/grupy na rzecz wspólnego celu, np. Dzień Kuchni Włoskiej- wszyscy wspólnie przygotowują jakąś potrawę • akcji charytatywnych • zbiórek w klasie np. zakrętki, potrzebne rzeczy dla Schronisk, Domów Dziecka	Uczniowie klas starszych samodzielnie organizują i przygotowują we współpracy z wychowawcami i specjalistami szkolnymi warsztaty przeciwdziałające agresji: • udział w scenkach (psychodrama) • organizowanie lekcji filmowych dotyczących profilaktyki przeciwdziałania agresji, uzależnieniom oraz przemocy rówieśniczej- oglądanie filmów a następnie dyskusje w grupach, (cały rok szkolny)	Spotkania z nauczycielami, specjalistami szkolnymi i specjalistami zewnętrznymi: • udział w zebraniach klasowych • konsultacje wychowawcze • współpraca, czyli wspólne uzgodnienia i podejmowanie działań przez rodziców w celu zmiany trudnej sytuacji dziecka

• Przedstawienie działalności szkolnego wolontariatu. Przybliżenie działania fundacji i akcji charytatywnych np. UNICEF		
W starszych klasach proponowanie zadań o charakterze projektowym- kilkoro uczniów wylosowanych realizuje wspólne cele	Uczniowie we współpracy z wychowawcami i specjalistami szkolnymi zapraszają ciekawych ludzi, którzy opowiedzą im o skutkach przemocy rówieśniczej np. sportowców, piosenkarzy, policjantów, strażaków, lekarzy (cały rok szkolny)	Udział rodziców w warsztatach, konferencjach, szkoleniach i zajęciach organizowanych w szkole i poza nią w celu podnoszenia kompetencji rodzicielskich
Celebrowanie urodzin (uczniów a może i nauczycieli), Mikołajek, Dnia Dziecka itp.	Uczniowie zapraszają innych nastolatków na lekcje związane z przemocą i agresją rówieśniczą: wykłady na temat skutków i konsekwencji zachowań agresywnych z perspektywy sprawcy i ofiary - ich rówieśników	Udział w akcjach lokalnych realizowanych w ramach programu: • pomoc w organizacji imprez szkolnych na rzecz społeczności lokalnej np. biegi przełajowe • wsparcie w organizowanych przez szkołę zbiórkach pieniężnych i rzeczowych np. zbiórki na schroniska dla zwierząt, Domy Dziecka itp.
Docenianie uczniów za postawę koleżeńską, empatię, pomoc innym- podniesienie oceny z zachowania, listy gratulacyjne dla uczniów i ich rodziców. Rozmowy o autorytetach- kim są i jakie cechy ich wyróżniają, dlaczego są godni naśladowania- odwiedzania pomników tych osób, izb pamięci Przybliżenie sylwetki codziennych bohaterów we współczesnym świecie np. Janina Ochojska	Uczniowie we współpracy z wychowawcami i specjalistami szkolnymi organizują: • konkurs na najbardziej życzliwego ucznia: wybory raz w tygodniu/miesiącu • konkurs na „Codziennego bohatera”: wybory raz w tygodniu/ miesiącu • „Dzień na tak” - uczniowie wybierają najbardziej pozytywnego człowieka w szkole wyniki raz w miesiącu/ roku szkolnym.	Wspieranie działań integracyjnych poza szkołą: • integrowanie dzieci poza szkołą np. urodziny dziecka, spotkania dzieci w domach, wyjścia na basen, place zabaw, kręgielnie itp. Kształtowanie przez rodziców zachowań prospołecznych u swoich dzieci: • rodzice uświadamiają dzieciom w codziennych rozmowach potrzebę zachowań empatycznych • rodzice motywują dzieci do działań na rzecz pomocy innym • rodzice zachęcają dzieci do spotkań i zabaw z rówieśnikami poza szkołą

Uwaga: Wszystkie działania są zależne od sytuacji epidemiologicznej. Program został zatwierdzony przez Radę Rodziców.